

Mentre l'OTAN s'acosta

A Rússia, al malestar de la nova teràpia de xoc, s'hi afegirà la humiliació de l'arribada de l'OTAN a les fronteres de l'imperi. Forma part de l'estratègia de Lèbed d'esperar-ne els resultats explosius.

Rússia va anar a la cimera d'Hèlsinki amb una última esperança d'aconseguir dels EUA una mena de moratòria en l'irreversible avançament de l'OTAN cap a l'est. Els sectors més occidentalistes que envolten Ieltsin duïen al cap aquest missatge: "Les reformes que començarem portaran més pobresa i més malestar i això donarà arguments poderosos als nostres enemics nacionalcomunistes. I si l'OTAN avança, encara serà pitjor". Però tot i la decepció dels joves neoliberals, els EUA van mantenir l'expansió anunciada amb un premi de consolació consistent en vagues promeses d'increment de les inversions nord-americanes a Rússia i a donar suport a l'ingrés de Moscou al G-7 i a l'Organització Mundial de Comerç.

Tot plegat compensacions morals i psicològiques per a sortir del pas que no han pogut evitar l'acusació de traïdoria. Un crit sorgit, és clar, dels rengles del Partit Comunista i de l'extrema dreta, però sorprenentment corejat des d'escons ocupats per diputats del centre-esquerra liberal. Traïció, diu la majoria de la Duma, no solament perquè l'OTAN ocuparà el territori de l'antic Pacte de Varsòvia, sinó també perquè Occident no ha donat cap garantia que l'avanç no arribarà a les antigues repúbliques de l'URSS. Per ratificar aquesta acusació només calia escoltar Madeleine Albright assegurant que l'Aliança no renunciava a incloure cap estat d'economia de mercat (al·lusió indirecta als països bàltics i a algunes repúbliques de la CEI).

Qui continua mirant-se tota aquesta escenificació de diplomàcia tragicòmica amb poques paraules és Aleksandr Lèbed. L'ex-general va tornar a advertir el que ja ha dit moltes vegades: que una OTAN expansionista pot fer que Rússia se senti tan acorralada que acabi posant en moviment tots els vells dimonis antioccidentals. I Lèbed ho diu com si anunciés una catàstrofe inevitable, però que crearà les condicions per a fer triomfar la seva opció política i econòmica.

Aquesta és, ara com ara, l'obsessió de l'ex-general: aplegar influències, ambicions, ressentiments, pors, i cohesionar-ho tot per constituir una alternativa al ieltsinisme. El projecte té per eix un missatge populista, nacionalista i edulcoradament neosoviètic que pot acabar emportant-se grans porcions de l'electorat nacionalcomunista, i de la gentada que es va mobilitzar per la vaga general del 27 de gener. Els suports econòmics comencen a tenir pes. La constitució, fa unes setmanes, del Partit Nacional Republicà i de la coalició Tercera Força, els dos instruments estructurals de Lèbed, es va fer en presència de gent elegant que havia arribat amb Mercedes, Volvo o BMV de luxe. Hi ha

ARKIU / EFE

Els comunistes han acusat Ieltsin de traïdoria. El malestar per l'irreversible avenç de l'OTAN podria servir a Lèbed per aconseguir el suport de molts dels electors del Partit Comunista.

via "nous rics" que no han quedat fora dels clans de l'oligarquia financera i petrolera, i que busquen qui els representi. Però no pocs dels qui van anar són empresaris del 30% de l'estructura industrial estatal que resta per privatitzar i que ensumen horroritzats que la nova teràpia de xoc té per objectiu "d'expropiar-los".

Els qui més es mouen en favor de Lèbed són els del sector de l'alumini i del complex militar industrial, que ja van quedar orfes l'estiu passat, quan Txubais, aleshores associat de Lèbed, va "despatxar" el viceprimer ministre Oleg Soskòvets, l'home que els representava, i que ara es tornen a trobar desprotegits amb la pèrdua de poder de Txemomirdin. Lèbed també té a favor el clan ex-kagebista-empresarial que es mou al voltant d'Aleksandr Korjàkov, l'ex-cap de guadaespatilles de Ieltsin, defenestrat el juny passat quan Ieltsin, malalt i mig segrestat, va rehabilitar Txubais.

Aquest reagrupament de forces econòmiques podria plantejar, d'aquí a ben poc, un nou guió de la confrontació pel lideratge de Rússia. Al costat d'un Ieltsin que pot recaure en qualsevol moment i d'un Txemomirdin que sembla que ha tocat sostre, la figura de Txubais emergeix més i més com a candidat. Com a artífex d'aquesta catàstrofe que Lèbed anuncia i que espera per legitimar la seva entrada al Kremlin.

Llibert Ferri